Ч. 190. Неділя 25 серпня (7 вересня) 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провінциї:

на цілий рік	К	4·80
на пів року	„	2·40
на чверть року	„	1·20
місячно . .	„	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К	10·80
на пів року	„	5·40
на чверть року	„	2·70
місячно . .	„	—·90

Поодиноке число 6 с.

Пастирске посланіе

Впреосьв. Митрополита Андрея Шептицкого.

(Дальше.)

Справа переходу з обряду на обряд лиш тоді приходить до рішеня сьв. Отця на підставі представленя Пропаґанди, коли ординарияти обох обрядів своє мнінє вискажуть. В разі суперечного мнїня обох ординариятів рішає очевидно Папа, але кождому з епископів вільно і лично справу свою поперти, а евентуально се мати може більший вплив.

Наша нещасна доля хотіла, щоб справа Тучап, нефортунно для нас закінчена, рішала ся в часі хороби епископа перемиского.

Офіцияльно справа переходу з одного обряду на другий рішає ся все після конкордиї і як не можемо нічого більше жадати, як щоби право церковне було в тім згляді виконане, так і самі до того права мусимо прилягнути з безглядною улеглостию і точностию. Не малого однак значіня в подібних справах є не офіцияльна, а часом і не леґальна воля сторін, котрі в тім згляді не уважають на право церковне.

До волї захованя права церковного ми не можемо людий змушати, можемо однак впливати на них всіми способами, якими Христос на душі людскі впливає.

При усильній, а Божій нашій праці, легко нам буде наших вірних так до церкви привязати, щоб ми не мали причини боятися їх відступленя від обряду.

Великолїпє нашого богослуженя, краса нашого церковного сьпіву, все то само собою людий до церкви привязує, очевидно тоді, коли в тім богослуженю і в тім сьпіві все достроєне до его поваги і краси. Як до того приступить ревна праця душпастирска при богослуженях і в сповідальници, старанно приготовані і повні Христового духа проповіди, ніколи не занедбана катехизация і вітцівска опіка душпастиря над всіми его вірними, будемо могли на певно числити, що наші вірні привяжуть ся до нас. З самої природи річи праця душпастирска понята в широкім значіню праці і любви Христової навязує поміж сьвящеником а вірними, врученими его опіці, звязи так сердечної любви і довіря, що ті звязи стають сильнійшими від приписів права церковного.

З того всего слїдує, що зі згляду на наші справи галицкі не маємо причини старати ся о яку небудь зміну, що-до їх трактованя в Римі.

Друга однак справа є тісно звязана з першою. Тою справою, котра з немалим непокоєм занимає всїх, се справа наших виходців в Америці.

Вже від кількох літ однодушно бажаємо і стараємо ся о те, щоби могли бути утворені в Америці відрубні вікарияти, а з часом епископства.

Длячого однак як-раз сего року зросло занепокоєнє сего, не єсьм в силї собі витолкувати, бо не думаю, щоби на загальне мнінє між духовеньством в тій справі могли вплинути голоси, поміщені в декотрих часописях американьских, котрі вже від давна заняли становиско прямо вороже для Церкви і віри. То певно, що від літ не було хвилї, в котрій би ся справа лучше стояла, як в тім році.

Поминаючи вже успішну і обильну працю нашого місионаря, висланого мною тому рік до Канади, де доси не було жадного руского сьвященика, зроблено сего року перший крок наперед в справі унормованя відносин нашої американьскої церкви через рішенє, що всіми справами церквей руских в Канаді і в Сполучених Державах мають заняти ся осібні до Америки вислані візитатори.

В порозуміню Престола Апостольского з правительством австрийским, котре було речником сеї справи, є назначений для Канади візитатор з нашої церковної провінциї, а для Сполучених Держав сьвященик з одної з епархій угорских.

Для нас було би рішучо лїпше, як би візитатором в Сполучених Державах був зістав оден з наших сьвящеників, коли однак зважить ся, що руских сьвящеників в Америці є 49, а з того 12 з Галичини а 37 з Угорщини, не можна дивовати ся, що стало ся так, як стало ся. Голос Угорщини в нашій монархії є як звісно дуже важним.

Принцип же, на котрім опираємо ся в зглядах єрархічних є очевидно не ріжниця народностей, а ріжниця обрядів. Зрештою Русинів угорских і нас ділить не народність, а лиш поняте тої самої народности.

Хотяй назначений візитатор є угорским Русином, і длятого могли би его наші сьвященики в Америці підозрівати о тенденциї мадяризованя наших людий, не мають однак найменшої причини підозрівати его о тенденциї лятинізациї. Але і тенденция мадяризованя в Америці не є страшна, бо і мадярскі Русини на ґрунті американьскім отрясають ся

ПСАР САВКА.

(Оповіданє з росийского).

Гарна Україна під літну пору; гарна під осінь, коли пожовкле листє окриє дерева; гарна зимою, коли перед вами розкриють ся безкраї поля, вкриті білою хабою, а лиш тут і там сивою лентою лісів, сел і дворів. Велично виглядає під ту пору іменно Поднїпрове. Дім старої ґенеральші на горі над самою Сулою, представляв в часі повени оживлену картину. З третого поверха видно в даль і шир кілько лиш оком займеш. Нема ні горбочка, ні ліса дрімучого; з другої сторони безмежне море води, з третої, поле покрите шовковою озиминою та орками. В самім домі гамір, крик запопадливого економа, а у берега ціла фльотиля: кілька більших суден, готових віднлисти. Веслярі на своїм місци, неводи, збруя, гончі, кряке псарі, все вже готове. І сьміх і говір і жарти і скавулїнє собак і плеск хвиль о судна, все злилось в оден звук; всі веселі, сводібні. Навідь псар Савка, що лиш на самоті в лісї любить завести пісню, і той чогось звеселїшав і ніби чогось усьміхає ся.

—Щож, Савка? Наскучилось дома сидіти? Рад, що всиів трохи дітей погулять?

Савка, не відповівши на питанє, погладив собачку по голові, що вищірила зуби імовірно також з радости, другій, щомабуть з нетерпеливости заскомліла, глянув щиро в очи, і сам почав нетерпеливитись, глянув, похмуро сплюнув, і мов з нехотя закурив люльку. А за той час пани сходили з рундука.

Два судна нагружено псами, в два посадились пани, два инші заняли люди, що мали помагати в ловах, на два остані покладжено неводи, сїти і харч. Всї разом відчалили, ударили разом веслами, і сумна пісня роздалась луною по лугах, понеслась далї рікою.

Подув злегка вітрець на дорогу, розіпято вітрила, і веслуючи, понеслись всї бистрійше птиці. Через годину пристали до побільшого острова, вкритого густим лїсом. Місцями гущавина така, що єї не перейти. Тут як там віковічні повалені дуби, зелена ялина, білобокі берези, так і счіпились, гилями. На них ще ані листочка, а тінь вже дають. Вітер затих, дуб ані не ворушить ся. Мертву тишину перебивав від часу до часу плеск хвилї о береги, а інколи пронесесь крик журавля або перелетних гусей. Їх не спинають високі дуби а в горі они безпечні собі.

Судна з собаками обїхали остров і пристали з крутого боку і з сторони Днїпра противлежного боку, образ острова в мить змінив ся. Люди мовчки без шуму розбивали на острові шатра, виносили з суден, складали крісла, столи кілими. Рибаки розвивали сїти, закидали по тонях. Кухар будував похідну зелїзну піч, кухта розставяв посудину. Хто чистив, инший набивав стрільбу, тут вже всї змішали ся в одну громаду; панів хіба по одежи пізнаєш. Всім була своя робота, лиш Андрей Романович ходив без дїла, гладив себе вдоволений по за уха, плескав ся руками по боках, та поглядав тужно в сторону кухарів. Андрей Романович був великим смакуном і так любив з'їсти, і за смачну страву готов був віддати все, навіть цілу купу дітей своїх, за котрими стара ґенеральша аж пропадала, душі своєї не чула.

Андрій Романович відійшов вже від кухаря, але вернув за хвилю мов би що забув, і заговорив: „А що любку, як попаде ся щука ікрянка! Ікру приправ перчиком, додай сала підсип підлевою!"

Савка, завсїгди хмарливий, завсїгди острий, був нині веселійший, лиш посеред своєї собачої родини і посеред лїса не чув ся свобідним, не уважав себе старшим від всїх, ему навід сам Андрей Романович не сьмів розказувати. А яка у него слухнянна силая. І поки Савка не крикне, поки его голос не залунає по лїсі, поки его нагайка не засвистить у воздусї, жадна собака не побіжить, хочби і звірина перед носом шульнула. Савка знав, куди повести стаю і насадив єї просто на матку. Бровко перший подав голос, за ним заскомліли всї другі, а там вже гавканє злилось у оден акорд стрільців. Почалась пуканина. Савка кидав ся по лїсі, криком своїм заохочу-

з впливів мадярских і стають більше Славянами.

Дорога, котрою ми могли би з часом дійти до самостійного епископства, було би якраз заховати звязь з теперішним візитатором і старати ся ужити его впливу для піднесеня наших справ в Америці. Бо того по нім надіємо, що буде рішучим речником всіх справ нашого обряду, як взагалі всі рускі сьвященики на Угорщині дбають о обряд певно не менше як ми.

Горстка наших сьвящеників в Америці поступила инакше, на скликанім вічу всенароднім піддали способом зовсім не церковним під загальну дискусию народа питаня, чи наші люде в Америці мають узнавати, чи ні, догмати віри католицкої що до непогрішимости і супремациї Папи Римского. При дискусиї виражали ся, як довідуємо ся з справоздань „Свободи“, в спосіб так ображаючий Престол Апостольский, що виразно оказали тенденциї єреси і схизми і духа протестантского.

Може не спостерегли ся, що таким способом поступованя, стали всі участники віча або екскомуніковані ipso facto на підставі уступу 20 буллї Apostolicae Sedis, або, найменше, технічним вираженєм канонічним, стали Suspecti de haeresi.

Зачуваю, що се їх поступованє, котрим дали велике згіршенє вірному народови є лише політичним маневром, котрого ціль мала би бути змусити Престол Апостольский до даня того, чого бажають.

Єсли так є, то такий маневр треба означити за маневр в високім степени небезпечний, і говорячи по людски не зручний і компромітуючий справу, вже і так в загальній опінії досить скомпромітовану.

Тепер справа утвореня самостійного епископства може легко представити ся справою кількох непевних що-до віри і несовістних сьвящеників.

Можна лиш жалувати, що справа погіршена через поступованє наших людей, так як вже і давнійше поступованєм наших людий була кілька разів скомпромітована.

Ті, що хоть троха займають ся справами наших виходців, знають о фактах, котрих не хочу прилюдно підносити, бо занадто суть сумні і занадто великий встид роблять нам всім.

Думаю, що не потреба доказувати, як в такій справі безсовісне поступованє хотяй одного може зробити неприхильним до нашої справи представителей Церкви католицкої в Америці. А їх мнїнє не може не мати великого значіня у Престола Апостольского.

Наше положенє стало ся тепер незвичайно трудне, бо видає ся, що навіть в разї, як би Престол Апостольский згодив ся на наші просьби, могли би наші люди для зглядів особистих не слухати і руского епископа в Америці.

Так то в цілій тій справі на жаль мусимо признати прилюдно, що завинили наші люди, а ту вину складати на Конґреґацию розширеня віри, чи на епископів латиньских в Америці, як многі роблять, є що найменше легкодушним судженєм о справі, котрої не знає ся.

Так стоїть справа утвореня в Америці руского епископства.

(Конець буде).

Новинки.

Львів дня 6-го вересня 1902.

— **Відзначеня.** Є. Вел. Цїсар надав дрови Юліянови Медведскому, звичайному професорови львівскої політехніки титул і характер радника Двору з увільненєм від такси.

— **Важне для катехитів** і тих, що учать релїгії в народних школах. „Митроп. Ординарият подає до відомости (в ч. 10 „Архиепархияльних Відомостий“), що о. Евгеній Гузар, катехит мужескої учительскої семинариї у Львові, уложив і видав дві части практичного провідника для катехитів. В першій части пояснює ся спосіб научаня дітий в 1 і 2 степени науки, взглядно в 1 клясї народних шкіл, а в другій части пояснює ся предмет малого катехизма, призначений для 3 і 4 степеня науки, взглядно для 2 кляси народних шкіл. Поручає ся Вч. Духовеньству сю книжку яко практичне руководство при науці релїгії. — Набути можна обі части по цїнї 2 К 40 с., а з почтовою пересилкою о 20 с. більше — в книгарнях ім. Шевченка і Ставропигійскій у Львові“. Сими днями появить ся в розпродажи третя часть практичного провідника для катехитів, в котрій пояснює ся наука релїгії для 5 і 6 степеня науки, взглядно для 3 і 4 кляси народних шкіл. Сю третю часть можна буде набути рівнож в книгарнях ім. Шевченка і Ставропигійскій у Львові по цїнї 2 К 40 с., а з почтовою пересилкою о 20 с. більше. — Численні устні і письменні признаня, які автор сеї книжки від інтересованих одержав, як також скора розпродажа першої і другої части вказують наглядно на пекучу потребу і велику хосенність сеї книжки.

— **Маневри XI (львівского) корпуса** відбувають ся, як звістно, в околицях Станиславова і Коломиї при пересічно сприяючій погоді. До четверга полки вправляли ся в бригадах і дивізиях коло Галича, Товмача, Делятина, Печеніжина, Косова і Городенки. Вчера і нині станууть против себе всхідна дивизия (5 полків кравової оборони і 3 полки інфантерії) против західної, зложеної з прочих полків XI. корпуса. По обох сторонах находить ся кавалерия і артилерия. Кінцеві маневри відбудуть ся коло Отинії, звідки в суботу вечером войско подальше від'їде зелїзницями, всїдаючи в Коршові і Отинії, а станиславівска залога поверне пішо до дому.

— **Суд в обороні засудженого.** В суді окружнім в Станиславові відбувала ся онногди перед судиями присяжними цікава розправа. Обжалований о рабунок був Гринь Федущак, глухонїмий, з котрим треба було порозумівати ся через заприсяженого товмача. Обжалованому не можна було доказати вини, мимо того судиї присяжні признали его виновним. Тогди трибунал судейский сам виступив в обороні обжалованого, а маючи до того право, відложив справу до рішеня на слїдуючій каденциї судів присяжних.

— **Фальшиві 10-коронові банкноти** появили ся на Угорщині. Банкноти ті зроблені за помочию фотографії на велїновім папери і образ на них виступає добре, але письмо невиразне. Слівце „Serie“ і число при нім виписані червоним чорнилом. На мадярскій стороні банкнота переписано числа зразу бронзово-фіолетні, червоним чорнилом. Один такий банкнот, що добре удав ся, виміняно в уряді почтовім в Будапешті, а богато пішло вже поміж людий.

— **Убийство викрите по двох роках.** Дня 26 грудня 1900 о 11 год. в ночи прийшло було на ул. сьв. Софії у Львові до кровавої бійки межи кількома цивільними особами а войсковими. Підчас тої бійки одного вояка з 19 полку піхоти краєвої оборони, Володислава Ґроса так хтось пробив его власним багнетом в шию, що він безпритомний упав на землю і внаслїдок упливу крови в пів

вав стаю, наганяв звіра. У кождого стрільця билось серце у грудях.

Стая перевалила через ручай. Ручай опливав найгустійшу часть ліса і замикав єї з трех сторін. Стрільці остановились і замкнули вихід. Савка поспішав за стаєю, а таки приостав далеко позаді.

Він догадав ся що стая осадила вовка та густий ліс, перевитий хмелем і лозою, спиняв на кождім кроці. Аж ручай перед ним. Попробував палицею — глубоко; змірив очима — широка і бистра струя. Плюнув, перехрестив ся, виняв з кишені люльку, закрутив єї в капчух, завязав разом з кресалом та чирем і з розмахом шпурнув на другу сторону ручаю. Стая валила просто на него. Почувши его голос она ободрилась в очах всіх стрільців, посадила сірого на місци.

Під вечер вид острова знов змінив ся. В воздусі розляглась така теплота, що мимо близькости води не чути було вогкости. При тім наношено тілько хворосту, що костри горіли далеко по за північ. Передовсім Савка подбав про своїх дітий і накормивши всіх до сита, поукладав на галані, куди і сам небавом приляг. Всего народу, не вчисляючи панів, набралось до трийцять. Випивши по добрій чарці, всі взялись вечеряти. Ніколи було і розказувати про пригоди ловецкі, хоч кождий мав свою придибашку і рад був нею похвалитись. Всі порались добре коло їди, а відтак аж думали похваляти ся удальством. Один Савка не думав про свої пригоди. Він, коли що робив, то робив сам про себе та щоби помочи своїм дїтям собачатам. З малого він вештав ся по лісах. Захопить в пекарни кусень хліба то той вистане ему в лісі на цілий тиждень. Зробить собі на дубі гніздо, укриє ся листєм та там і проведе ніч. За то знає він, куди ходить звірина і де ховає ся. Бачить як вовчиця учить своїх молодих добич дерти, а коли стане старий вовк вити, він ему зараз завторує, та так удачно, що часами і сам почне вити і зворушить ціле стадо вовків: заспівають такої пісні, що у другого волос дубом стане, а він собі байдуже. Довго мучив ся з ним економ та не заставить до ніякого діла, не вдержить на дворі. За то, скоро псар зібрав стаю, вже Савка попереду всіх з своєю палицею пішов у ліс. Ну, не було ради і економ назначив его на помічника псареви. Ушили ему чоботи, одїли в куртку, а осенею, як поїхали в поле троїти звірину, Савка так визначив ся, що зараз віддано ему всю стаю.

Савка і не бажав собі більшої чести. Весь ідеал житя попав ся ему відразу в руки.

Таких характерів як Савка було в кріпостні часи богато. Надавали ся они до ріжних справ. А вже найбільше удалими до всего були людскі знайди. Виростали они серед дворів таки без всякої опіки материньскої. Їх годувала і пикала сама їх незавидна доля. Биті та штуркані всіми, учили ся переносити всякі злидні з дивною рівнодушностию. Виросши і почувши в собі яку-небудь силу, они жили звичайно самі для себе, в самоті, крили ся по городах та грабили сади. Зловлено та вибито такого, то він витерпівши кару без зойку, перечисливши спокійно удар по ударі, вирвавшись з рук тирана, брав ноги за пояс та через тини та терне біг у другий сад та знов порав ся по свому.

Таким був і наш Савка дитиною, і був таким аж до тої пори поки не віддано єму стаї, поки не почув ся самостійним. Ставши наставником псярні, він і з жаром приймив ся за єї образованє. А був се труд не аби який: пізнати всі норови звірини, де она криє ся і куди ховає ся, наколи єї потровлять. Савка аж тепер став тїшити ся житєм своїм і дорожити ним. Літом коли годі з гончими іти на лови, Савку не сьміє ніхто заставити до другої роботи. Він сам собі паном. Збере стаю, попарує і поведе в ліс на прогульку. А поки діти потішають ся, він лазить за гніздами, дере їх, підбирає голубячі яйця, вибере ся на сам вершок дуба, повисше цілого ліса, дивить ся і не надивляєсь на сьвіт Божий, що мов то для него лиш сотворений. Слїдитть він і за тучами звідки они беруть ся і куди западають; любує ся зьвіздами, ясним місяцем і тими пятнами, що на нїм. І нагадує собі розказ старого візника, як Каїн убив Абля. І приходить він до пересьвідченя, що се Господь таке змалював на місяци на пересторогу розбишакам. Нагадує він і всі ті кари, які переніс на своїм тїлї від людий і питає сам у себе: для чого люди не слухають Бога лише кривдять один другого? І питає він себе дальше, чому у всіх єсть родина а у него ні батька ні матери? Звідки я взяв ся? — думає Савка і відвертає ся тепер від людий, так, так они відвертали ся від него за молоду.

Приїзжі пани на лови завсїгди одарували Савку за его ревність. Зібрав він собі рублів з трийцять, чистеньких, а ніколи не видав ні одного гроша. Савка уважав себе богачем. „І пощо менї сего богацтва — говорив часто сам до себе — коли я одинокий посеред сьвіта?“

Дійстно, Савка був зовсїм одинокий. На псярни у Персикової могили з верству від села, він жив сам. Ніхто не заходив до него, ніхто не просив его до себе, нї на празник ні на хрестини. Зайде де бувало, до двора, відбере ординарию для себе і для дітий собачат, та на тім і конець. Одного разу іде Савка че-

години опісля помер. Повідомлена о тім поліция арештувала кількох підозріних, а між тими і якогось Івана Антона Поповича. Але всяке слідство не помогло нічого і арештованих випущено на волю. Попович постановив тогди на власну руку викрити убийника. Рік тому назад вичитав він в ґазетах, що якийсь Кликун обжалував свого сина Антона перед прокураториєю о убите жовніра. Він став отже слідити за молодим Кликуном і старав ся познакомити з ним, що єму і удало ся. Сими днями при пиві в однім шинку признав ся Кликун, що допустив ся злочину, за котрий мусів би сидіти дванайцять літ в криміналї. Попович доніс тогди о всім поліциї, котра зараз арештувала Кликуна. Родичі Кликуна признали ся перед аґентом поліцийним, що їх син Антін мав в бійцї забити якогось вояка, а при тім помагав єму ще й другий їх син Семен. На тій підставі арештовано також і Семена. Оба они випирають ся вини, а Антін Кликун каже, що він лиш так хвалив ся перед Поповичем.

— **Невинно засуджений.** Воєнний суд у Франциї засудив був якогось Воасена за убийство на кару смерти, котру єму опісля замінили в дорозї ласки на депортацию на ціле житє. Воасен не переставав до послїдної хвилї говорити о тім, що він невинний. Дивним случаєм Воасен довідав ся в арештї від свого товариша, з котрим був замкнений, що то як раз сей его товариш забив ту дівчину, о котрої убите єго посуджувано. Засуджений зголосив ся до директора арештів і розповів, але нещасте хотїло, що той єго товариш втік і не можна єго було й доси відшукати. В Ле Ман відбула ся тепер нова розправа і Воасена увільнено. При тім показало ся, що причиною засудженя на смерть стали ся таки самі родичі Воасена. Воасенови, котрий вже довго служив у войску, навкучилась була та служба і він постановив був дезертирувати. Мимо того, що родичі єму відраджували, він прийшов одного дня вечером о 8-ій годинї, щоби приготовити ся до втечі. Того дня о 10 годинї хтось забив дївчину, а підозріне впало на Воасена. Він під ту пору спав дома у родичів і покликував ся на то, але родичі з обави о то, щоби їх не посуджувано, що они помагали єму дезертирувати, зізнали в суді, що він вернув домів аж по 10 год., отже по довершенім убийстві. Аж тепер по 14 роках все вияснило ся.

— **Крадіж в Бібрцї.** В ночи з 1 на 2 вересня украли невислїджені злодії у купця Нойни Шаєра 110 юхтів (шкіри на чоботи), вартости звиж 2000 корон. Та не дивота — пише кореспондент — у містї варти так як би не було. Два старі калїки ніби вартують, але можна і їх украсти спячих.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Будапешт 6 вересня. Угодові наради тревали вчера від години 9 рано до 1 в полудне і від год. 3 по полудни до $8^1/_4$ вечером. Крім обох президентів міністрів брали участь в нарадах міністри скарбу, торговлї і рільництва та фахові референти. Дальші наради відбувають ся нинї і треба сумнївати ся, чи покінчать ся завтра.

Загреб 6 вересня. Вчерашний день минув цїлком спокійно. Рух трамваєвий привернено в цїлім містї. Всї опозицийні часописи сконфіскувано. Власти закрили на основі прасового закона видавництво „Србобрана“, котрий від трех днів не виходить. Вчера вибухли противсербскі розрухи в Бродї над Савою. Вислано там батальон войска.

Будапешт 6 вересня. Вчера в ночи вибухли великі розрухи в містї Сісек. Богато сербских склепів понищено. Жандармерия ужила оружия і зранила чотири особи.

Новий Йорк 6 вересня. Доносять о новім страшнім вибуху вулкана Мон Пеле. Тисячі осіб мали упасти жертвою вибуху.

Берлин 6 вересня. Помер тут славний анатом і антрополоґ др. Рудольф Вірхов в 81 роцї житя.

рез челядне дворище, дивить ся — біли корита межи свиньми мала дівчинка, літ трох тягне своїми пальчинятами помиї — та все у рот. Возьме кусник сухаря і смокче єго з присмаком, а свиня збороняє а она єго патиком по рилї. Туди, сюди помирили ся і обоє ситі. Савка пригадав собі свій дитинячий вік, коли то і він живив ся помиями, рачкуючи помежи свинї, аж поки не набрав сили.

— Чия ти?
— Не знаю!
— А хто тобі мама?
— Не знаю!
— А тато?
— Не знаю.
— Як тобі на імя?
— Не знаю!

Тілько уміла дитина відповісти.

Савка у котрого на оцї з роду не було слези, залив ся горячими. Він схопив дівчину на руки, пригорнув до груди і осипуючи поцїлуями заніс до себе на псярню. Бідна дитина заєдно думала, що він єї зачне бити. Она дрожала на цїлім тїлї а незнані доси поцїлуї брала за погрозу. Савка біг майже неначе злодій з своєю добичею аж поки не влетів у лїпянку на псярни. Дівчина все ще не розуміла що з нею діє ся і успокоїла ся аж тодї як Савка став гладити єї по личку. Она усьміхнула ся. Досить тих помий! — крикнув він— буде з тебе! І з тої пори як приймив до себе дівчинку, Савка зрозумів що він не одинокий на сьвітї і що крім дітей собачат єсть у него ще дитина, для котрої єму жити треба.

Минуло чи мало літ від тої сцени на челяднім дворі, а ніхто і не спитав куди діла ся дівчина. Нікому не лежала доля сеї дитини на души і тілько бідного Савки щеміло серце, коли прийде ся часами полишити без помощну ще дитину самостійно у псарни, а самому іти на лови. Налагодить бувало єї хлїба і води на цїлий тиждень поставить соли на стільчику, підопре ворота та так з Богом лишить саму дитину. І хронить єї Господь і росте она, розвиває ся, краснїє мов маковий цьвіт, веселить Савку. Вижидає єго з ловів, як ясне сонце і знає, що їх тілько двоє на цїлім білім сьвітї: одно одному дороге, і що ніхто крім собак, не забачує за ними хиба єї ловцї згадають колись про доброго псаря Савку, як єго вже не стане.

Поки служба кінчила варити сьнїданє, в шатрі прибранім килимами, всї гості живо розмавляли з собою. Один лиш Андрій Рамамович мовчав. Єго очи звертали ся заєдно на стіл, на котрім стояли вже закуски і манили до себе запахом. В шатрі пани розмавляли весело, а Савка лежав на соломі, окружений довкола своїми дїтьми собаками, що вигрівали єму змочену одіж. Єго трохи і морозила студена купіль і сон клав ся на очи, а мисли таки летїли в псарню де полишила ся ненаглядно єго дитина. І хоч він був зовсім безпечний про ню бо се вже не дітвак — їй вже пятнайцятий рочок, хороша, сьвіжа, русяві кучері вють ся буйно довкола головки і нема там нї одного струпика, як бувало коли єї іно що знайшов — та все таки не заснув Савка а думав о тім як то єго донечка проведе ніч одна одинока.

(Конець буде).

Надіслане.

Всїлякі купони

і вильосовані вартістні папери

виплачує без почислення провізиї або кошт...

Контора виміни

ц. к. управ. гал. акц.

Банку гіпотечного.

— **Добре часом комусь пригадати,** що о чімсь пожиточнім забув, або щось користне перевидїв. Вже від десяти лїт перестерігаємо родини для власного добра, щоби звичайній каві надати тої для здоровля так пожиточний додаток Катрайнера Кнайпівску каву солодову. На жаль треба ще численним матерям і господиням пригадувати, що Катрайнера Кнайпівска солодова кава єсть одинокою домішкою, котра не лиш смак кави поліпшає, але робить єї заразом нешкідливою здоровлю людскому, бо надає їй власности солоду, котрий дуже спасенно дїлає на орґанізм чоловіка. Катрайнера Кнайпівска солодова кава має також і тоту свою непорівнану вагу, що можна єї чисту, то єсть без домішки звичайної кави уживати, в тих случаях, де лїкарі забороняють каву звичайну уживати, заступає єї зовсім Катрайнера Кнайпівска солодова кава. Ті добрі прикмети солодова кава посїдає лиш в ориґінальних пачках Катрайнера, але всїлякі підроблюваня, або кава солодова продавана на вагу, єсть звичайним паленим солодом, котрий нїколи тих добрих свойств мати не може.

— **МЛИН на продаж** з двома каменями, в добрім стані і будинок до мешканя, коло дому єсть 1 морґ огорода в цїнї разом за 3.000 кор. Зголошувати ся в справі купна до *Уряду громадского в Волоскім селї під Болеховом.*

Купуйте від Християн!

Вп. Панове господарі! Коли хто з вас потребує млинка доброго до чищеня збіжа, то тепер найвисший час уже замовляти підчас засівів озимини. **Млинки** мого виробу „Новий Модель“ суть так добрі і практичні для наших господарів, що перевисшають всякі инші своєю добротою і дешевостию. Такий добрий млинок повинен мати кождий господар. Цїна доброго млинка о 6 ситах 25 зр. (50 К); сильнїйший о 8 ситах 30 зр. (60 К). Січкарнї почавши від 26 зр., рала і плуги доораня почавши від 12 зр. і висше. Численні подяки можу предложити. Цїнники висилаю даром і оплатно кождому, прошу лиш жадати картою кореспонденцийною. О ласкаві замовлення прошу адресувати:

Іван Плейза
Турка коло Коломиї.

Жито, нова відміна: „Тріюмф“ і „Ваза“, дуже добре на озимі засіви, з одного зерна корч, в котрім єсть і до 30 стебел високих і грубих — удає ся на кождім грунтї. Висів на морґ 75 кґ. Так добру відміну жита повинен мати кождий господар. Замовленя приймаю, поки запасу стає, в цїнї 12 до 14 зр. за 100 кґ. Збір жита власний. Адресувати прошу:
Іван Плейза,
в Турцї під Коломиєю.

— **Движиму азбуку**, або прилад до образового представленя початкової науки читаня і писаня, видану через п. Гр. Блїя до ужитку в школах народних, набути можна в краєвій витвірчо-гандлевій Спілцї приборів шкільних у Львові, ул. Паньска ч. 21 по зниженій цїнї 8 К за комплет.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

МІД десеровий сьвіжий курацийний, з власної пасіки, 5 клгр. 6 К 60 с. franco. Коріневич, ем. учит. Іванчани.

Промисл краєвий!
Лише власний виріб!
Гарантия складників,
а крім того і походженя!

НАВОЗИ
штучні

поручає під контролею стациі досьвідної в Дублянах зістаюча фабрика

I. Гал. Товариства Акц. для промислу хемічного

передтим

„Спілки командитової“

ЮЛІЯ ВАНҐА
у Львові
ул. Косцюшка ч. 10.

Цінники на жадане висилаємо відворотною почтою.
Ціни весняні остають на осінь незмінені.

Аґенция дневників Ст. Соколовского Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9, — принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних. В тій аґенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тиждневника ілюстрованого“. До „Народної Часописи“ і „Газети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш та аґенция.

Цінник зелїзних знарядів торговлї Александра Копача в Струтинї вижнім почта Долина ad Стрий.

Коси із анґлійскої твердої стали, подвійного гарту, знаменитї, з тонким полотном, дуже легкі. добре косять гірску траву. Кто замовить 5 кільоґрамів кіс, получить даром одну косу і один камінь до остреня. Родимцї! Косїть моїми косами, то найлучші в сьвітї; косячи ними, заощадите і труд і здоровля. Не дайтесь обдуряти жидам і їх аґентам: 50 жидівских кос не стоїть одної анґлійскої!

Довгота кос в центиметрах:

	65	70	75	80	85	90	95	100
За одну штуку з каменем; К.	2·10,	2·20,	2·30,	2·40,	2·60,	2·80.	3·00,	3·20
на пяти-кільєву посилку іде штук	16	15	14	13	13	13	12	12

Озубренні серпи із анґлійскої стали, дуже добре жнуть збіже і легко перетинають, так. що не чути їх в руках, Кто замовить 20 штук, получить 2 даром. Ціна за один серп 60 гел. — **Анґлїйскі бритви** з тонким полотном із найлучшої стали. За 35 мінут можна обголити з 30 найтвердійших бород. Одна бритва по 3 і 4 корони Бельґійскі камені до бритв по 1 кор і по 3 кор **Мотики** (сапи) до барабол, кукурузи і всякої ярини, із найтвердійшої анґлійскої стали. не загинають ся навіть в найтвердійшій земли. коштув 1 К. **Бруски до остреня кос** по 50 гел. — Маю також на складі **кишеневі дуже добрі годинники Рескопфи,** такі, яких употребляють на жел. дорогах і продаю їх по 20 кор. а ґваранцию даю на 10 літ. — Продаю также **Рускій лен** „із Парнави“. Він виростає на 140 цм. удає ся на кождім ґрунтї по конюшинї, по коноплях і на житних стернях. Можна его мочити або стелити. Дає прядиво біле як бавовна. Літра насїня коштує 40 гел. Менше від пять кільоґр. не висилає ся На 5 кільо іде 9 літрів.

На всяке замовлене треба прислати 2 К задатку. бо иначе не вишле ся. Найлучше посилати гроші переказами і на них замовляти, шобы не тратити грошей на письма і карти. Адрес **Александер Копач в Струтинї вижнім, почта Долина коло Стрия в Галичинї.**

Тягнене невідклично 25. вересня 1902

Головна виграна 30.000 К
Льоси Виставы Оломуцкої по 1 К

поручають:

М. Попам, Кіц і Штоф, Корман і Файґенбавм, Самуелї і Ляндав, Віктор Хаєс і С-ка, Яков Штро, Август Шеленберг і Син, Сокаль і Лїлїен. М. Клярфельд у Львові.

Виграну виплатить контора в котрій льос був куплений, по вітрученю 10%.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Газети Львівскої“, „Народної Часописи“ і всїх инших часописий принимає виключно лиш ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

„FOTOGRAFISCHE MITTHEILUNGEN“ одинока богато ілюстрована часопись для аматорів фотоґрафії, виходить два рази на місяць. Передплата чвертьрічно (6 зошитів) 3 марки 75 фениґ. Передплату можна пересилати в австрийских листових марках. Адреса: Verlagsbuchhandlung Gust. Schmidt Berlin W. 35 Lützowstrasse 27.

„Fotografische Mittheilungen“ одинока богато ілюстрована часопись для аматорів фотоґрафії, виходить два рази на місяць. Передплата чвертьрічно (6 зошитів) 3 марки 75 феників. Передплату можна пересилати в австрийских листових марках. Адреса: Verlagsbuchhandlung Gust. Schmidt Berlin W. 35 Lützowstrasse 27.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).